

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 16700, 2500 BS Den Haag

De heer drs. S.A. Blok
Minister voor Wonen en Rijksdienst
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Datum 10 oktober 2014
Betreft Renovatie Binnenhof

Geachte heer Blok,

Het Binnenhof, het centrum van de Nederlandse politiek en een van de bekendste monumenten van Nederland, is toe aan groot onderhoud en renovatie. Dit blijkt uit een brede verkenning die het Rijksvastgoedbedrijf de afgelopen maanden heeft uitgevoerd samen met de bewoners van het Binnenhof. De bestuurlijke stuurgroep Renovatie Binnenhof is hiervoor op 6 oktober 2014 opnieuw bij elkaar gekomen. In deze stuurgroep hebben zitting de secretaris van de Raad van State, de beide griffiers van de Eerste en Tweede Kamer, de secretaris-generaal van het Ministerie van Algemene Zaken en ondergetekende. In deze brief bericht ik u over de belangrijkste bevindingen.

Noodzaak

De leden van de bestuurlijke stuurgroep zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen, dat groot onderhoud en renovatie noodzakelijk zijn en geen verder uitstel dulden. Sinds de ingebruikname van de nieuwbouw van de Tweede Kamer in 1992 is alleen klein onderhoud uitgevoerd aan gebouwen en installaties. De gebouwen vragen dringend om onderhoud en bouwkundige ingrepen om ze in goede staat te houden of weer te brengen. De brandveiligheid van de monumentale panden moet omhoog door brandwerende compartimenteringen aan te brengen. Werkzaamheden zijn nodig om de werkplekken (brand)veilig en gezond te houden. Ook het belang van een ongestoorde bedrijfsvoering is in het geding. Op het Binnenhof – dat 24 uur per dag ‘in bedrijf’ is - zijn nu regelmatig technische storingen en dat zullen er alleen maar meer worden. Installaties (elektra, klimaatbeheersing, ICT, liften, brandmelding) zijn technisch ‘op’ en moeten gemoderniseerd worden. Veel andere onderdelen van de huisvesting, zoals keukens en publieksvoorzieningen, zijn toe aan modernisering.

Renovatie

Renovatie van het Binnenhof is al langer onderwerp van gesprek. In 2010 is een Intentieovereenkomst ondertekend door de bewoners van het Binnenhof, het Ministerie van BZK en de toenmalige Rijksgebouwendienst, opgesteld onder voorzitterschap van oud-minister voor WWI, mr. E. van der Laan. Hierin zijn uitgangspunten voor een Masterplan Binnenhof opgenomen, bedoeld voor een renovatie, onder de voorwaarde van beschikbaarheid van voldoende financiële middelen. Tot uitvoering daarvan is het echter (nog) niet gekomen, met name vanwege verschillen van inzicht over de benodigde scope van de werkzaamheden. Samen met de projectdirecteur van het Rijksvastgoedbedrijf ben ik daarom de afgelopen maanden op bestuurlijk niveau in gesprek gegaan met de bewoners van het Binnenhof, te weten de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, de

Rijksvastgoedbedrijf

Directie Transacties &
Ontwikkeling
Afdeling Ontwikkeling

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 16700
2500 BS Den Haag
Nederland
www.rijksvastgoedbedrijf.nl

BTW nummer

Kvk nummer

Iban nummer

Inlichtingen

Ons Kenmerk

1020162671

Ons Zaaknummer

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

0

Het Rijksvastgoedbedrijf is een uitvoeringsdienst van het Rijk die op 1 juli 2014 is ontstaan uit een fusie van vier vastgoeddiensten: de Dienst Vastgoed Defensie, de Rijksgebouwendienst, het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de directie Rijksvastgoed.

minister-president en de vice-president van de Raad van State. Ook hebben we gesproken met de burgemeester en de gemeentesecretaris van Den Haag. In alle gesprekken is positief gereageerd op de herstart van het renovatieproject. Zij zijn zich daarbij bewust van de financiële (on)mogelijkheden. De uitgangspunten voor de renovatie zoals afgesproken in de Intentieovereenkomst, blijven gehandhaafd.

De uitkomsten van deze gesprekken geven mij vertrouwen. Iedereen is het erover eens: het Binnenhof moet gerenoveerd worden naar de eisen van deze tijd. Het is het icoon van onze democratie en een uniek binnenstedelijk monument. Ik kan mij geen betere toekomst voorstellen dan dat dit zo blijft. Ik beveel u dan ook aan om het Rijksvastgoedbedrijf een renovatie voor te laten bereiden, in nauwe samenwerking met de bewoners.

Daarbij adviseer ik u om de renovatie zo vorm te geven, dat het complex niet alleen blijft voldoen aan wettelijke huisvestingseisen, maar ook functionele verbeteringen ondergaat en aanpassingen om het monumentale karakter te behouden. Dan kan het Binnenhof er weer een hele tijd tegen. Dat dit op een doelmatige wijze moet gebeuren, binnen financiële mogelijkheden, spreekt daarbij vanzelf.

Planning

Uit verkenningen van het Rijksvastgoedbedrijf blijkt, dat de uitvoering van de werkzaamheden op zijn vroegst in 2018 kan starten. De tussenliggende periode is nodig voor nader onderzoek, planuitwerking en aanbesteding. Dit betekent overigens dat de renovatie geen gevolgen heeft voor het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste helft van 2016, als een groot aantal parlementaire bijeenkomsten plaatsvindt op het Binnenhof. De doorlooptijd zal enige jaren bedragen. Hoe meer de werkzaamheden gefaseerd worden, hoe langer de totale duur zal zijn.

Tijdelijke huisvesting

Het hele Binnenhofcomplex moet worden gerenoveerd, dus alle bewoners krijgen er mee te maken. Tijdens de renovatie gaat het werk door, daarom worden de bewoners tijdelijk ergens anders gehuisvest. In nauw overleg met de bewoners bekijkt de bestuurlijke stuurgroep welke keuzes hierin kunnen worden gemaakt en op welke manier dit het beste aangepakt kan worden. Afhankelijk van de keuze voor een gefaseerde of integrale aanpak zijn hiervoor een of twee panden nodig. Hiervoor komen op tijd mogelijkheden beschikbaar binnen de eigen Rijksvoorraad. Ik ben deze mogelijkheden met de bewoners aan het verkennen.

Impact op de stad

Het gedurende langere tijd uitvoeren van grootschalige werkzaamheden op het Binnenhof, in het centrum van Den Haag, heeft ook consequenties voor de stad, ondernemers, bewoners, bezoekers en directe burens. Daarom heb ik mij gewend tot de gemeente Den Haag. Dit bevestigde mijn beeld, dat de renovatie alleen succesvol kan worden uitgevoerd als de gemeente intensief wordt betrokken bij de voorbereidingen. De gemeente is hier graag toe bereid.

Samenvattend kom ik tot de conclusie dat renovatie en groot onderhoud van het Binnenhof noodzakelijk zijn, en dat de bewoners bereid zijn hier hun medewerking aan te verlenen. De eindbeslissing daarvoor ligt bij u en het kabinet. Het Rijksvastgoedbedrijf stelt hiervoor in nauwe samenwerking met de bewoners het plan voor de renovatie op, met een heldere aanpak en doelstelling, inclusief planning en scenario voor tijdelijke huisvesting. Na advisering door de bestuurlijke stuurgroep verwacht ik u het plan voor de zomer van 2015 te kunnen aanbieden.

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Transacties &
Ontwikkeling
Afdeling Ontwikkeling

Datum
10 oktober 2014

Ons Kenmerk
1020162671

Ons Zaaknummer

Mijn overwegingen licht ik graag toe in een gesprek met u.

Een afschrift van deze brief zend ik aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, de minister-president, de vice-president van de Raad van State en de directeur-generaal van het Rijksvastgoedbedrijf.

Hoogachtend,

Mr. drs. J.W.E. Spies
Voorzitter bestuurlijke stuurgroep Renovatie Binnenhof

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Transacties &
Ontwikkeling
Afdeling Ontwikkeling

Datum
10 oktober 2014

Ons Kenmerk
1020162671

Ons Zaaknummer